

Consiliere profesională și orientare în carieră – activitate obligatorie pentru toți studenții din anul 1 al ciclului de studii universitare de licență, în semestrul 1 de studii, inclusă în planurile de învățământ

Pentru a dezvolta o cultură a consilierii în carieră în rândul studenților Universității de Vest din Timișoara (UVT), începând cu anul universitar 2019-2020, în toate planurile de învățământ ale tuturor programele de studii universitare de licență derulate de UVT, în anul 1, semestrul 1, va fi introdusă activitatea de consiliere profesională și orientare în carieră ca disciplină complementară obligatorie pentru toți studenții, recompensată cu 1 credit de studii transferabil (conform ECTS, suplimentar față de cele 30 de credite obligatorii ale semestrului) în condițiile în care vor fi îndeplinite cerințele menționate în fișa disciplinei – participarea la activități de consiliere profesională și orientare în carieră oferite de Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră al UVT (CCOC-UVT) în parteneriat cu facultățile UVT, studiul individual al materialelor-resursă puse la dispoziție de CCOC-UVT și elaborarea și prezentarea unui plan personal de dezvoltare a carierei, totalizând un volum de muncă de cel puțin 25 de ore.

În anul universitar 2019-2020, activitățile de consiliere vor fi furnizate de 5 consilieri angajați în cadrul CCOC-UVT (dintre care 4 în cadrul proiectelor ROSE) și vor fi organizate la nivelul grupelor de seminar ale anului 1 al programelor de studii universitare de licență desfășurate de UVT.

Cu fiecare grupă de seminar vor fi organizate pe parcursul semestrului 1 al acestui an universitar, în perioada noiembrie 2019-ianuarie 2020, două întâlniri cu consilierii CCOC, cu durata a 3-4 ore, urmate de o întâlnire de evaluare. În urma desfășurării diverselor activități de consiliere de grup facilitate de consilierii CCOC în cele două întâlniri organizate cu fiecare grupă de seminar și a consultării materialelor-resursă puse la dispoziția studenților de către aceștia, studenții din anul 1 al programelor de studii universitare de licență de la Universitatea de Vest din Timișoara vor elabora, până la finalul semestrului, un plan de dezvoltare a propriei cariere, pe care îl vor prezenta apoi în fața grupei de seminar și a consilierilor CCOC și asupra căruia vor primi feedback de la aceștia.

Elaborarea acestui plan de dezvoltare a carierei constituie evaluarea parcurgerii activității de consiliere profesională și orientare în carieră, studentul fiind notat cu „admis” dacă prezintă acest plan, acumulând un credit de studii transferabil (conform ECTS), sau cu „respins” în caz contrar.

În catalogul disciplinei calificativul unui student va fi înscris de către cadrul didactic ce are rolul de tutore de an al programului de studii universitare de licență la care e înmatriculat studentul, pe baza informațiilor primite de la consilierul CCOC responsabil de grupa de studenți din care a făcut parte acesta.

Studentii care nu vor elabora un plan de dezvoltare a carierei pe parcursul semestrului 1 al anului 1 de studii nu vor acumula creditul de studii, fiind nevoiți să recupereze această activitate într-unul dintre semestrele următoare, elaborând un plan de dezvoltare a carierei pe baza unui program de consiliere pus la dispoziție de CCOC-UVT și a resurselor de învățare oferite de aceștia.

Argument pentru necesitatea introducerii activității de consiliere profesională și orientare în carieră pentru toți studenții UVT

Psihologii au studiat importanța alegerii carierei în mod sistematic în ultimii 40 de ani. Una dintre cele mai cunoscute teorii cu privire la alegerea carierei este teoria alegerii și adaptării vocaționale dezvoltate de John Lewis Holland (1985). Un aspect esențial al teoriei lui Holland afirmă că personalitatea fiecărui individ se potrivește într-o măsură mai mare cu unele medii de lucru decât cu altele. Această potrivire este cunoscută sub denumirea de congruență sau potrivire între persoană și mediu. Oamenii au tendința de a alege medii de lucru în care au posibilitatea să își folosească abilitățile, care corespund valorilor și atitudinilor pe care ei le au, precum și personalității lor. Teoria lui Holland susține, și studiile din ultimii 20 de ani confirmă, că persoanele care ajung să lucreze într-un mediu (job) concordant cu personalitatea lor vor avea satisfacții mai mari, mai mult succes și vor rămâne mai mult timp în mediile respective (vor avea o stabilitate mai mare). Din aceste motive alegerea carierei este o decizie importantă cu consecințe asupra stării de bine a indivizilor pe termen lung.

Pentru a putea analiza dacă există sau nu congruență între individ și mediu, este necesară pe de o parte o bună auto-cunoaștere (cunoașterea propriilor interese profesionale, abilități, atitudini, valori și trăsături de personalitate), și pe de altă parte o bună cunoaștere a diferitelor medii de lucru.

Conform teoriilor din domeniul orientării în carieră, există trei elemente cu rol esențial în luarea unor decizii care să asigure potr

ivirea optimă între individ și mediul de lucru: aptitudinile, interesele și personalitatea.

Propunere de desfășurare a activităților de consiliere profesională și orientare în carieră

În primul semestru a fiecărui an universitar, tuturor studenților de anul 1 le va fi livrată o ședință de consiliere profesională și orientare în carieră (într-o singură etapă sau în mai multe etape), în grupuri echivalente cu grupele de seminar.

Structura sesiunilor de consiliere de grup va fi următoarea:

În prima sesiunii, studenții vor avea posibilitatea de a-și descoperi personalitatea, interesele profesionale și abilitățile prin intermediul unor exerciții de grup, dar și cu ajutorul platformei YTM (www.ytm.ro). Vor afla că este important să ia în considerare propriile trăsături de personalitate atunci când își aleg viitoarea profesie și vor înțelege, spre exemplu, de ce unei persoane introvertite îi va fi greu să lucreze într-un domeniu de activitate în care principala

responsabilitate este relația cu publicul. De asemenea, studenții vor afla că trebuie să țină cont de propriile aptitudini atunci când își aleg profesia. Plecând de la acest aspect, studenții vor fi invitați să se gândească la aptitudinile pe care le-au luat în considerare atunci când au ales programul de studii pe care îl urmează în prezent. Un al treilea aspect pe care studentul trebuie să îl ia în considerare atunci când își alege profesia / ocupația este reprezentat de interesele sale profesionale. Studenții vor fi invitați să întocmească o listă cu activitățile preferate pe care ulterior o vor analiza din perspectiva următoarelor criterii: preferința de a realiza acea activitate singur sau împreună cu alte persoane / activitatea preferată se dorește a fi realizată în spații deschise sau închise / activitatea preferată se referă la oameni, idei sau lucruri. Ulterior, în grupul mare se va discuta importanța acestor criterii în alegerea ocupației.

În a doua parte a sesiunilor, studenții vor învăța să stabilească obiective de carieră (pe termen scurt vs. pe termen lung), conform principiilor SMART (specifice, măsurabile, abordabile, realiste și încadrabile în timp) și vor fi sprijiniți de consilierii în carieră în realizarea planului propriu de dezvoltare carieră.

În final, în urma sesiunilor de consiliere de grup și a studierii resurselor de învățare puse la dispoziție de consilierii CCOC, toții studenții vor realiza planul propriu de dezvoltare a carierei, pe care îl vor prezenta într-o activitate de evaluare și în baza căruia vor primi un credit de studii.

Monitorizarea procesului de învățare a studenților de către cadrele didactice care predau la același program de studii și colaborarea cadrelor didactice în proiectarea și adaptarea activităților de predare-învățare-evaluare din cadrul unui program de studii pentru asigurarea unui proces de învățare coerent la nivelul acestuia

Sub coordonarea tutorilor de an și a responsabililor de programe de studii, colectivul de cadre didactice care predă la un an de studii al unui program de studii se va întâlni cel puțin o dată pe lună pentru a analiza parcursul educațional al studenților, pentru a identifica probleme comune cu care se confruntă în procesul de predare-învățare-evaluare și soluții pentru acestea sau pentru a calibra activitățile didactice pe care le desfășoară la nivelul întregului program de studii, colaborând cu Centrul de Dezvoltare Academică (CDA-UVT), cu Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC-UVT) și cu Departamentul pentru Managementul Calității (DMC-UVT) pentru îmbunătățirea procesului educațional.

Întâlnirile vor fi convocate și moderate de responsabilul programului de studii. Toate cadrele didactice care predau la respectivul program de studii vor fi invitate să participe la aceste întâlniri. De asemenea, la fiecare întâlnire vor fi invitați permanenți prodecanul responsabil cu activitatea academică de la nivelul facultății care gestionează programul de studii în cauză, directorul departamentului academic care gestionează programul de studii în cauză, prorectorul UVT responsabil cu strategia academică și reprezentanți ai CDA-UVT, CCOC-UVT și DMC-UVT.

Fiecare întâlnire va fi consemnată într-un proces verbal care va conține principalele tematici abordate, problemele semnalate, soluțiile propuse, concluziile întâlnirii și activitățile viitoare ce vor fi întreprinse de cadrele didactice sau de departamentele suport UVT pentru soluționarea problemelor discutate și va fi transmis către prorectorul responsabil cu strategia academică, conducerea facultății și a departamentului, CDA-UVT, CCOC-UVT și DMC-UVT. Responsabilul programului de studii va monitoriza punerea în aplicare a concluziilor stabilite, până la următoarea întâlnire.

Prima astfel de întâlnire va avea loc înainte de începerea anului universitar, pentru discutarea fișelor disciplinelor și stabilirea de practici comune de abordare a activităților de predare-învățare-evaluare (armonizarea terminologiei folosite, etapelor introducerii diverselor concepte, identificare de posibilități de colaborare trans-disciplinare (spre exemplu, proiecte comune mai multor discipline), evitarea repetării livrării acelorași cunoștințe și abilități la discipline diferite etc.).

La fiecare întâlnire următoare se va discuta dacă există studenți cu probleme de învățare ce ar avea nevoie de sprijin suplimentar sau studenți cu probleme de frecvență, ce ar putea fi sprijiniți de către Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC-UVT) sau dacă

există studenți ce performează în mod deosebit ce ar putea fi implicați în diverse activități de cercetare. De asemenea, se va discuta despre modul în care studenții răspund sarcinilor de învățare și despre modul în care acestea ar putea fi adaptate mai bine profilului acestora, dacă e cazul, ținându-se cont de întreg contextul programului de studii, dar și despre necesitatea unor activități remediale pentru a suplini anumite lacune ale studenților.

Identificarea lacunelor studenților și implementarea de activități didactice remediale

În primele două săptămâni ale fiecărui an universitar, toate cadrele didactice care predau studenților din anul 1 de la programele de studii universitare de licență ale UVT, pe lângă prezentarea fișei disciplinelor, a bibliografiei obligatorii și suplimentare, a obiectivelor disciplinelor (rezultatele așteptate ale învățării), conținutului și modului de evaluare, **vor efectua evaluări inițiale prin intermediul cărora vor identifica nevoile de cursuri remediale de care au nevoie anumiți studenți pentru a putea face față cerințelor programului de studii universitare pe care îl urmează.**

Responsabilii de programe de studii vor centraliza de la cadrele didactice nevoile identificate și, împreună cu directorii de departamente, vor stabili lista de cursuri remediale ce vor fi organizate pe parcursul anului universitar pentru studenții din anul 1 al ciclului de studii universitare de licență.

Începând cu săptămâna a 3-a a fiecărui an universitar, sub coordonarea directorilor de departamente, cadre didactice din fiecare facultate, de preferat dintre cele care predau la anul 1, vor susține cursuri remediale la acele discipline sau pe acele subiecte/domenii pentru care s-a identificat această nevoie, ce vor fi programate distinct în orarul studenților, în așa fel încât până la finalul semestrului I al anului 1 de studii, toți studenții să ajungă la un nivel similar de cunoștințe de bază în domeniul studiat, care să le permită să parcurgă fără probleme programul de studii pentru care au optat. Cadrele didactice le vor recomanda și îi vor încuraja pe acei studenți cu rezultate nesatisfăcătoare la evaluările inițiale să participe la aceste cursuri remediale.

Lista cu studenții cu dificultăți de învățare va fi transmisă și către Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră al UVT (CCOC-UVT), în vederea organizării de activități de sprijinire a acestora.

Lista cu cursurile remediale organizate, titularii și orarul acestora va fi transmisă de fiecare facultate către Departamentul pentru Managementul Calității al UVT și către prorectorul responsabil cu strategia academică.

Aprobat în Ședința Senatului din 26.09.2019.